

DUNAVARSÁNY VÁROS

IFJÚSÁGI KONCEPCIÓJA

2005.

Készítette: Szabóné Pál Orsolya
Ifjúsági referens

Dunavarsány, 2005.június

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	2
Bevezető	3
A város területén élő gyermek és ifjúsági korosztály bemutatása	4
A korosztály jelenlegi helyzetének felmérése, bemutatása	6
Az ifjúsági koncepció	16
<i>A megvalósítás eszközei</i>	19
<i>A megvalósítás lépései</i>	24
Zárszó	25
<i>Mellékletek</i>	26
1. Kérdőív minta	26
2. A Képviselő testület határozata	26

Bevezető

Napjainkban a fiatalok többsége nem látja értelmét annak, hogy szükségleteit megfogalmazza, mert nem hisz abban, hogy közösségben vállalt szerepével vagy állampolgári jogainak gyakorlása révén a helyi, regionális esetleg országos folyamatok alakítójává válhat.

Nem hisznek benne, hogy a településük és azon belül az ő sorsuk végső soron rajtuk múlik, az általuk képviselt szándékokon, érdekeken.

A fiatalok többségének nincs tudomása arról, hogy miképpen lehetnek az őket érintő döntések alakítói, befolyásolói. Alacsony az ismeretük arról is, hogy milyen módon lehetnek alanyai egy érdekegyeztetési folyamatnak, vagy éppen hogyan tudnának részesei lenni az önkormányzati testület döntéshozó folyamatainak.

Dunavarsány képviselő testülete elhatározta, tesz ez ellen. Be kívánja vonni gyermek- és fiatalkorú lakóit az őket érintő döntések meghozatalába, illetve részt vehetnek a település önkormányzó közéletében.

Településünk önkormányzata - ifjúságpolitikával kapcsolatos elképzeléseit, s azok megvalósítását megerősítendő –2004.tavaszaán pályázatot nyújtott be a Gyermek-, Ifjúsági- és Sportminisztériumhoz, ifjúsági referens és ifjúsági tanácsadói állás betöltésére. A pályázat sikeres lett, melynek eredményeképpen az önkormányzat alkalmazottjaként, a minisztérium felügyeletével és anyagi támogatásával Dunavarsányon létrejött ez a köztisztviselői státusz.

Az Önkormányzat ez idáig nem rendelkezett átgondolt koncepcióval a gyermek és ifjúsági feladatok szervezésében.

A város egyre növekvő lélekszáma, a kistérségben betöltött központi szerepe valamint a kistérség üdülő és nyaraló körzet voltának figyelembe vételével az Önkormányzat ifjúsági információs és tanácsadó tevékenységének működése indokolt és szükséges.

A város területén élő gyermek és ifjúsági korosztály bemutatása

Dunavarsány lakónépessége évente közel 200 fővel gyarapszik. Új lakóterületek, lakóparkok kerültek és kerülnek kialakításra. A település fejlődését bizonyítja, hogy 2004. július 1-től a Köztársasági Elnök várossá nyilvánította Dunavarsányt.

Az új lakóterületeket leginkább a Budapestről kiköltözők népesítik be, akiknek nagy része fiatal.

A város lakóinak száma 6115 fő,

ebből

0-14 éves 514 fő,

14-29 éves 1540 fő.

Összesen: **2054 fő**,

tehát a város lakóinak 33%-a az érintett korosztályba tartozik.

A településen egy óvoda és két iskola – melyből az egyik speciális művészeti iskola – működik.

Bölcsőde létrehozása -a felmerülő igények miatt – folyamatban van.

Az óvoda férőhelyeinek száma 200 fő, ami nagyon kevés, mert ebben az évben a beíratott gyermekek száma 240 fő.

Az Árpád Fejedelem Általános Iskola tanulóinak száma 520 fő.

Az iskolában Diákönkormányzat működik. A tanulók számtalan iskola utáni szabadidős elfoglaltság közül választhatnak.

Az Önkormányzat szabadon vállalható feladatai keretében művészeti iskolát tart fenn.

Az Erkel Ferenc Művészeti Iskolában 131 fő 6-22 éves fiatal folytat alapfokú zenei-, tanulmányokat.

Három szervezet foglalkozik közvetlenül a gyermekekkel, fiatalokkal

- Dunavarsányi Majorette és Táncegyesület
- 724. sz. Kossuth Lajos Cserkészcsapat
- 1270. sz. Nautilus Vízicsapat

Dunavarsány folyamatos fejlődésének köszönhetően egyre nagyobb szerepet tölt be a térség életében.

Az óvodába jelenleg 7 fő, az iskolába 54 fő, a Művészeti iskolába 19 fő jár a környező településekről.

Dunavarsány növekvő kistérségi szerepét hangsúlyozza, hogy gesztori szerepet vállalt több önkormányzati-, intézményi társulásban.

Ifjúsági területen ez a következő: Dunavarsány Környéki Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat valamint Dunavarsány Város és Majosháza Község általános iskolai intézményi társulása.

Az általános iskolában tornacsarnok működik, amely nemcsak sportrendezvények megtartására, hanem egyéb rendezvények befogadására is alkalmas. Tekintettel korszerűségére, nemcsak a dunavarsányi, hanem a vonzáskörzetben élő fiatalok is rendszeresen használják.

A település elhelyezkedésénél fogva (Duna közelsége, környező tavak) üdülőterületnek minősül. Kora nyártól kezdve jelentősen megnő a térségben tartózkodó gyermek és fiatalkorúak száma.

A város csatlakozott a Bursa Hungarica ösztöndíj pályázathoz, valamint ez év tavaszán a Kisebbségi –Oktatási –Kulturális- Ifjúsági és Sport Bizottság létrehozott egy külön alapot a felsőfokú intézményekben nappali tagozaton tanulmányokat folytató hátrányos helyzetű helyi fiatalok ösztöndíjjal való támogatására.

A korosztály jelenlegi helyzetének felmérése, bemutatása

Az Ifjúsági referens 2004. november 1-én kezdte meg munkáját.

Feladatai közé tartozott többek között:

- *az ifjúság önkormányzatba való integrálása;*
- *az életminőségük javítása (testi-, lelki egészségük, önállóságuk, kommunikációjuk fejlesztése);*
- *tájékoztatás a tartalmas szabadidő eltöltési lehetőségekről;*
- *ifjúságbarát helyi társadalom kialakítása;*
- *az egyenlőtlen esélyek csökkentése a fiatalok körében, a hátrányos helyzetű fiatalok segítése;*
- *az ifjúsági bűnözés megelőzése, drogprevenció;*
- *az önálló életkezdés segítése (munkahely, lakás)*
- *Ifjúsági koncepció készítése*

Valamint tájékoztatás

- *a legfrissebb közérdekű információkról;*
- *az aktuális kulturális, szabadidős, sport lehetőségekről;*
- *jogi és érdekképviseleti kérdésekről;*
- *az érintett korosztály társadalom által elvárt kötelezettségeiről.*

A referensi munkakör betöltéséhez helyet a Petőfi Művelődési Ház biztosít.

Ez a helyszíne a fogadó óráknak is, melyek kedden és csütörtökön 16-19 óra között vannak. Természetesen a referens a hét többi napján is itt dolgozik.

Az ifjúsági referens, állandó meghívottja lett a város Kisebbségi- Oktatási- Kulturális- Ifjúsági és Sport Bizottsági üléseinek.

Helyet kap a helyi újságban, hogy ily módon is tájékoztathassa a lakosokat munkája közérdeklődésre számot tartó mozzanatairól, az aktuális rendezvényekről, információkról.

A pályázatban vállalt munka megkezdését – mint az a munkatervben rögzítve lett – a helyi, ifjúsággal foglalkozó szervezetekkel, intézményekkel való kapcsolatfelvétel jelentette.

Ez személyes bemutatkozás formájában történt meg, valamint írásban is kérve lett a munka támogatása.

Tájékoztatást vártunk a szervezetek adott korosztályba tartozó létszámáról és a tevékenységükről, melyeket a „Dunavarsány Ifjúsági Konceptiója” című anyaghoz is fel kívántunk használni.

Kértük továbbá, hogy az alakítani kívánt ifjúsági platformba az adott szervezet delegáljon egy főt.

Ezek a levelek a következő szervezetekhez lettek elküldve:

Dunavarsányi Majorette és Táncegyesület

Dunavarsányi Svábok Egyesülete

1270.számú Nautílus Vízicsapat

724. sz Kossuth Lajos Cserkészcsapat

Sajnálatos módon választ csak a Majorette és Táncegyesület adott.

Mivel senki más nem delegált a platformba tagot, így a helyi szervezetek részéről ez a kezdeményezés nem volt sikeres.

Maga az ifjúsági információs és tanácsadó munka elég nehezen indult be, mégpedig azért, mert nem vették igénybe a fiatalok.

Január elején kezdték az ajtót kinyitni, és később már volt olyan nap is, amikor egymás kezébe adták a kilincset a megoldandó problémával ide forduló, segítséget innen váró fiatalok.

A felmerülő kérdések, problémák széles skálán mozogtak. Ezek dióhéjban a következők:

volt fiatal, aki közelgő érettségére matematika felkészítő tanárt keresett; volt, aki ösztöndíj pályázat megírásában kért segítséget; volt, akivel munkahelyre beadandó önéletrajzot írtunk; két, dunavarsányi fiatalokból álló zenekarnak segítettünk próbáikhoz helyszínt keresni, egyikőjükkel egy péntek estét betöltő koncertet is szerveztünk; három, táncolni szerető fiatal lány keresett meg, hogy találjunk helyszínt a táncóráikhoz; munkahelyet is kerestünk néhány fiatalnak a környéken; volt két lány, akik a helyi újságban megjelentetni kívánt cikkeiket hozták el véleményezésre.

Egy édesanya is felkeresett, mert fiát a pesterzsébeti vasútállomáson megtámadták. A rendőrségen elutasították őket és elkeseredésében nem tudta, hogy kihez forduljon.

Fiatal házaspár eladó építési telket keresett Dunavarsányon, illetve önkormányzati telek iránt érdeklődtek.

Több kisgyermekes anyuka együtt keresett fel, hogy szervezzük meg – akár a Művelődési Házban, akár máshol- a gyermekfelügyeletet. Olyan lehetőségre gondoltak, ahol egy –két órára, esetleg fél napra is ott lehetne hagyni a még nem óvodás kisgyerekeket, s addig ők elmehetnének ügyeiket intézni.

Végül, de nem utolsó sorban a deszkások. Ők azok a gyerekek, fiatalok, akik a város életében nagy fejfájást okoznak. Több helyről el- / kitiltották őket, mondván, hogy balesetveszélyes a tevékenységük, illetve rontják a város közterületének képét. Ők végül a Művelődési Ház előtt „telepedtek le”, mert itt alkalmas az aszfalt az általuk végzett sporthoz.

Segítséget abban vártak, hogy fogadtassuk el őket illetve tevékenységüket a város lakóival és találjunk egy megfelelő helyszínt a sportolásukhoz.

Ezt több lépésben próbáltuk megtenni.

A helyi újságban cikket írtunk a védelmükben és a velük kapcsolatos események, problémák tisztázására.

Felvettük a kapcsolatot a helyi sportpálya vezetőségével, hogy oda visszatérhessenek a fiatalok. Sajnos ők ezt nem találják megoldhatónak, helyhiány és balesetveszély miatt.

Végül a Polgármesterhez fordultunk, és tőle kértük, hogy jelöljön ki egy területet a városban, ahol nyugodtan deszkázhat, BMX-ezhet, görkorcsolyázhat a közel 30 fiatal. Kijelölésre került egy terület, ami sajnos nem megfelelő, mert kavicsos a bitumen rajta és az az adott sportághoz balesetveszélyes és alkalmatlan.

Jelen pillanatban itt áll az „ügy”. A kör bezárult, mert pénz hiányában nem tudunk tovább lépni. Felkerestünk egy aszfaltozó céget, akik elmondták, hogy a kijelölt terület sima borítása kb. 500 ezer Ft-ba kerülne.

Sajnos ez az összeg nem áll rendelkezésünkre, és az érintett gyerekek szülei sem tudnak ennyi pénzt összeadni.

Tanácsadói és információs tevékenység mellett az ifjúsági referens tájékozódott a korosztályt érintő jogszabályokról és részt vett a témában szervezett országos és regionális konferenciákon, rendezvényeken.

A legnagyobb feladat azonban az volt, hogy felmérjük a dunavarsányi fiatalok életkörülményeit, tanulmányait, művelődési és közösségi aktivitását és vágyaikat.

A város ifjúsági életének feltérképezése során sajnálattal tapasztaljuk, hogy milyen kevés fiatal jelenik meg a település rendezvényein, és milyen alacsony a korosztály aktivitása.

Ennek sok oka lehet. A legmeghatározóbb valószínűleg az, hogy nem jut el az információ a városban lévő programokról, lehetőségekről, illetve, hogy nem az igényeknek megfelelő eseményeket szerveznek a településen.

Kérdőívvel kívántunk választ kapni a fenti kérdésekre, hogy mik lennének az igények, milyen programok keltenék fel az érdeklődést, mit várnának a várostól, hogy számukra még kellemesebb legyen itt élni.

Természetesen a kérdőív teljesen anonim volt.

A kérdések összeállításánál a fő szempont az volt, hogy egy megkereséssel a lehető legtöbb kérdésre választ kapjunk, illetve minél több információhoz hozzájussunk.

1.számú mellékletként csatolunk egy Kérdőív mintát és a hozzá tartozó kísérő levelet.

A kérdőívek március elején postázásra kerültek.

Közel 800, az adott korosztályba tartozó fiatalat szólítottunk meg a felméréssel.

Mindenkinek név szerint ment ki a felmérés, az adatokat a Jegyző hozzájárulásával a helyi népeesség nyilvántartásból kaptuk meg.

Az általános iskola segítségünkre volt abban, hogy a 8. osztályosoknak az osztályfőnökök kiosztották a kérdőívet, így azokat nem kellett postázni. Segített még a majorette táncsoport vezetője is, aki szintén átadta az érintett lányoknak a felmérést.

Két hét állt rendelkezésre, hogy a címzettek kitöltsék és visszajuttassák a felmérést.

A visszajuttatás a Művelődési Ház falán elhelyezett postaládába történt.

106-an vették a fáradságot és szántak szabadidejükből néhány percet a kérdések megválaszolására és a kérdőív visszajuttatására.

A 13 %-os válaszarány azt jelenti, hogy értékelhető a felmérés. A kérdésekre adott válaszok mintának tekinthetők, s levetíthetők a város ifjúsági korosztályára.

A rendelkezésre álló eszközök közül ez volt a legmegfelelőbb arra, hogy a korosztály érdeklődési körére, életkörülményeire, városunkkal kapcsolatos elvárásaira rálátást kapjunk.

A Kérdőív számszerű feldolgozása megtörtént, elemzések készítése folyamatos. A feldolgozásából kiderül, hogy a fiatalok nagy része a szabadidejének többségét nem a településen tölti, hanem különböző oktatási intézményekben.

A korosztállyal való törődést tehát a szabadidejükben kell megoldani. Azokat a célokat, feladatokat, amelyeket kitűzünk, meg akarunk oldani, szabadidős tevékenység keretében kell megvalósítanunk.

A tartalmas szabadidő eszköz a tanulásra, a kibontakozásra, öntevékenységre, önállóságra. Csökkenti azt a veszélyt, amit a profitorientált szórakozóhelyek jelentenek a fiatalokra, amelyek csak passzív időtöltést kínálnak és romboló tartalmat közvetítenek.

A közel tíz hónapos tevékenység alatt tapasztalható volt, hogy a fiataloknak van igényük „valakire”, akihez segítségért fordulhatnak, illetve akihez beülhetnek beszélgetni olyan dolgokról, amiről a szülővel „ciki”.

Szükségük van egy helyre, amit magukénak érezhetnek, ahová bemehetnek.

Szükségük van egy helyre, ahol segítséget kapnak problémáik megoldásához, kérdést kapnak válaszaikra, tájékozódhatnak az őket érdeklő dolgokról.

A Kérdőív erre irányuló kérdéseire adott válaszok is ezt bizonyítják.

Arra a kérdésre, hogy

„53. Szerinted jó lenne, ha működne a városban olyan ifjúsági iroda, ahol tájékozódhatnak a városban lévő munkalehetőségekről, szociális lehetőségekről, továbbtanulási, továbbképzési, külföldi ösztöndíj, tanulmányút lehetőségekről, EU-s programokról?”

a válaszadók 74 %-a mondta, hogy „Igen, jó lenne egy ilyen iroda”, 15%-uk, hogy „Nem tudom, hogy jó lenne-e, de elvben érdekel a dolog” és 4 % szerint ez teljesen felesleges, 5% pedig nem válaszolt a kérdésre.

Tehát 89 % igényelne egy ilyen irodát.

„57. Szerinted jó az az ötletünk, hogy egy olyan ifjúsági klubot működtessünk, ahol a szórakozási lehetőségektől kezdve a sportig, az ifjúsági információs szolgáltatásoktól a közösségi életig sok minden elérhető legyen számodra?”

65% mondta, hogy „Abszolút jó lenne, ha ezt az irányt követnénk”, 23% alapvetően jó ötletnek tartja a következő kitételekkel:

színvonalas és ingyenes legyen, valamint fiatal vezesse.

Tehát 88 % szerint jó ötlet lenne egy ilyen klub működtetése.

A munka gyakorlati tapasztalata alapján és a Kérdőívre adott válaszok szerint elmondható, hogy Dunavarsányban nagy szükség lenne egy ilyen irodára, klubra, helyszínre.

„54. Ha működne a városban ifjúsági klub, milyen elvárásaid lennének vele szemben?”

Azon belül, hogy alkalmankénti szórakozási, kulturális lehetőséget nyújt, a következő témákat nevezték meg a válaszadók:

- logikai versenyek
- keresztrejtvény fejtés
- szabadtéri sakkverseny szervezése
- beszélgetés moziról
- országos kirándulás szervezése
- múzeumlátogatás szervezés
- kezdő, fiatal művészek kiállítása
- kabaré verseny szervezése
- zártkörű születésnap ünnepség szervezésének lehetősége

Az információ az ifjúságot érintő kérdésekben témakörbe a következőket írták:

- családalapítás
- viselkedés kultúra
- diák kedvezmények
- fiataloknak szóló kedvezmények
- tanulókkal kapcsolatos információk
- ösztöndíj lehetőségek
- külföldi tanulási- és munka lehetőségek
- szociális lehetőségek

Fentiekből is látszik, hogy nagyon széleskörű a fiatalok információ igénye és milyen színes a kulturális, szórakozási érdeklődésük.

„55. Melyek azok a szolgáltatások, melyeket szerinted egy ifjúsági klubnak feltétlenül biztosítania kellene a fiatalok számára?”

Erre a kérdésre szinte minden válaszadó megjelölte a drogvenciót, lelki segélyszolgálatot, továbbtanulási tanácsadást, munka- albérlet közvetítést.

Egyebekként említik

- a számítógép felhasználáshoz segítségnyújtást,
- egészséges életszemlélet kialakítását,
- segítsen a lakásproblémákra megoldást találni,
- kulturális programokat szervezzen,
- párkapcsolatokban felmerülő problémák megoldásában segítsen,
- családon belüli erőszakkal is foglalkozzon,
- „buli infó”, azaz tájékoztasson az aktuális szórakozási lehetőségekről.

A 47. kérdésre a 63 %válaszolta, hogy itt szeretne élni, 23% nem tudja.

A várossal szembeni elvárásait a következő kérdésekben fogalmazták meg.

Az „51. Mi hiányzik számodra ahhoz, hogy még jobban érezd magad a városban?” kérdésre az alábbi válaszok születtek:

53% jelölte a „Több és jobb szórakozóhely” választ, ezekkel a megnevezésekkel, megjegyzésekkel:

- ahová bármelyik fiatal bemehet
- ahol gond nélkül lehet beszélgetni, társaságban lenni
- ahol iskola után összejöhetnek a barátok beszélgetni
- ahol van kanapé, biliárd, asztali foci, kártya,
- ahol esetenként élőzenés koncertek is lehetne tartani
- ahol esetenként saját discót rendezhetnének
- E-klub is működne benne
- Kareoke versenyeket lehetne rendezni
- Kabaré versenyt lehetne rendezni

40% jelölte a „ több sportolási lehetőség, kulturális program” választ, az alábbiakkal egészítve ki:

- télen korcsolyapálya
- gördeszka park, ahol BMX-ezni és görkorcsolyázni is lehetne. Ezt ki lehetne egészíteni KRESZ parkkal is.
- bowling pálya
- testépítő edzőterem
- uszoda, amit egész nap igénybe lehetne venni

- tánc oktatás

Az „egyéb, és pedig:” kategóriát 31% jelölte. A következő ötletek kerültek ide:

- jobb közlekedés
- rendezett parkok
- erdők, ahová el lehet menni kirándulni
- ápoltság környezet
- könyvesbolt
- szakmai klubok

Ide írták sokan a „Teaház”-at, és a „Kávéház”-at és a „Mozi”-t is.

Az „52. A felsorolt események közül melyek azok, amelyek felkeltik az érdeklődésedet, vagy amelyiken szívesen részt vennél az év folyamán?” kérdésre adott válaszokból kiderül, hogy a legnagyobb sikere a szabadtéri rendezvényeknek (utcabál, Város napok, Búcsú) van. Sokan említik a sport versenyeket, úgymint: kosárlabda kupa, labdarúgó kupák, gördeszka verseny, kerékpáros versenyek, extrém sport bemutatók (pl falmászás, bungee jumping), ismét megjelenik a korcsolya pálya.

Összegzés képen elmondható, hogy a dunavarsányi fiataloknak hatalmas igényük van egy közösségi térre, egy helyszínre, egy klubra. Mindegy minek nevezzük, a lényeg, hogy működjön valami, ahová segítségért fordulhatnak, ahol választ kapnak kérdéseikre.

Igényük van a különböző szabadidős tevékenységekre, amelyek közül jó néhány inkább csak szervezést igényel, minimális anyagi ráfordítással.

Megoldható lenne az is, hogy a helyi szórakozóhelyek tulajdonosait felkeressük, megosztjuk velük az itt felmerült igényeket, s ők, alakítják át létesítményeiket.

Tanulmányunkban érdemes kitérni a korosztály szociális helyzetére, jövővel kapcsolatos elképzeléseire, értékrendjükre, világlátásukra, hiszen ez tükrözi igazából önmagukat.

Tanulmányaikat illetően 75 %-uk szeretne felső fokú képesítést szerezni. Ezt legtöbbször főiskolán és felsőfokú szaktanfolyamon, néhányan pedig egyetemen kívánják megtenni.

13 % viszont nem tartja szükségesnek a felső fokú végzettség megszerzését. Ennek okaira azonban nem térnek ki.

Szociális és anyagi helyzetük az alábbiak szerint alakul:

A válaszadók 95%-a a szüleinél lakik, a többiek lakást bérelnek, házastárs szüleinél vagy egyéb helyen (pl. kollégium) laknak.

Családjuk anyagi helyzetéről 13 % úgy nyilatkozott, hogy gond nélkül élnek. 52% mondta, hogy beosztással jól kijönnek és 23 % pedig, hogy épp, hogy kijönnek a havi fizetésből. 6%-uk él hónapról – hónapra, 4 % pedig nélkülözések közt éli életét.

Életmódjukról elmondható, hogy 63%-uk rendszeresen sportol, legalább heti két alkalommal.

65%-uk nem dohányzik, 20% viszont naponta szív cigarettát.

Alkoholt 50% fogyaszt alkalmanként, 45% egyáltalán nem.

Kábítószer 15% próbálta már ki, rendszeresen azonban senki nem fogyasztja.

A helyi ifjúság legégetőbb problémái a következők:

- 1. kábítószer terjedése*
- 2. bűnözés*
- 3. munkanélküliség*
- 4. pénztelenség*
- 5. család válsága*
- 6. kilátástalan jövő*
- 7. céltalanság*
- 8. létbizonytalanság*
- 9. lakásproblémák*
- 10. társadalmi egyenlőtlenségek*

Ez a rangsor is azt bizonyítja, hogy indokolt az ifjúsági koncepcióban a bűnmegelőzéssel foglalkozni, hiszen az első két helyen a kábítószer és a bűnözés áll.

Közismert, hogy Magyarországon gyakoribbá vált a fiatalkori bűnözés, különösen a vagyon elleni bűncselekmények tekintetében. A fiatalok növekvő részének szocializációjává vált az aktív vagy passzív kábítószer-tapasztalat, az alkoholfogyasztás.

Az önkormányzatnak fokozottan szerepet kell vállalnia a gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésében. Lehetőséget kell teremteni az alkohol- és drogrevenenciában érintett valamennyi szervezet és intézmény együttműködésére.

Meg kell szervezni a bűnmegelőzést is szolgáló helyi szabadidős, kulturális és sportprogramokat, különös figyelemmel a szegregált fiatalok képességeinek feltárására.

A hatékony bűnmegelőzés érdekében együtt kell működnie a rendőrség mellett az oktatási- nevelési, kulturális intézményekkel, a civil és az üzleti szférával, az egyházakkal és a helyi médiával.

Személyes életterveik tekintetében a következő rangsor állítható fel:

- 1. tanulás, szakmaszerzés*
- 2. nyaralás*
- 3. önálló élet elkezdése*
- 4. munkahelyen való elhelyezkedés és saját autó vásárlása*
- 5. saját lakás*
- 6. jó/jobb munkahely megtalálása*
- 7. családalapítás*
- 8. lakás rendbetétele*
- 9. gyermekvállalás*

Értékrendjükben a fontossági sorrend így állítható fel:

- 1. családja*
- 2. saját jövője*
- 3. barátok*
- 4. anyagi helyzete*
- 5. saját műveltsége*
- 6. munkája, hivatása*
- 7. legyen szabadideje*
- 8. saját hasznosság*
- 9. Magyarsága*
- 10. kultúra*
- 11. vallás*
- 12. politika*

Az ifjúsági koncepció

Fentiek értelmében a város ifjúságpolitikája így fogalmazható meg:

Az ifjúságpolitika nem csak a fiatalok, de az idősebb korosztály érdeke is!

Segíteni kell a fiatalokat az optimális testi-, lelki-, szociális fejlődésben.

Az ifjúságpolitikának segítséget kell nyújtania a társadalmi beilleszkedésben és az aktív társadalmi részvételben.

Ez az egész helyi társadalom dolga. Mindnyájunk jövője függ ettől és nem mindegy, hogy egy barátságos, művelt és felelősségteljes, vagy pedig egy elhanyagolt, céltalan, agresszív generációval kell-e együtt élnünk.

Az ifjúságpolitika közel van a fiatalokhoz, képes megismerni valós igényeiket, ezekre válaszolni tud, valamint személyesen tudja megszólítani őket.

Az önkormányzatnak ebben kezdeményező, segítő és finanszírozó szerepe van.

Az aktív ifjúságpolitika fő céljai:

- *az életminőség javítása, a sokirányú fejlesztés*
  - o *testi egészség, lelki egészség, önállóság, kommunikáció*
- *tartalmas szabadidő eltöltési lehetőségekhez hozzásegítés*
- *ifjúságbarát helyi társadalom kialakítása*
- *az egyenlőtlen esélyek csökkentése a fiatalok körében*
- *az ifjúsági bűnözés megelőzése*
- *az életkezdés segítése*
  - o *családalapítás, munkahely, lakáshoz jutás*

Az első négy téma érinti a fiatalok teljes tömegét.

A következő kettő már szakmai kérdés is, szociális és közbiztonsági koncepcióval határos.

Az utolsó témakör a korosztályból lassan kilépőkre vonatkozik, szintén szociális kérdés.

Dunavarsány Ifjúsági Koncepciója az összes kérdéssel foglalkozik.

Jelen koncepciót úgy állítottuk össze, hogy az már összhangban legyen a 2005. szeptemberében Parlament elé kerülő Ifjúsági törvénnyel és annak Városunkkal kapcsolatos elvárásait is teljesítse.

Dunavarsány 2006.januárjától igénybe kívánja venni az adott korosztályra szóló feladatellátáson alapuló állami támogatást, melynek összege jelen pillanatban 3 millió Ft/település.

Ezzel kötelezi magát arra, hogy a törvényben előírt feltételeket biztosítja.

Ezek a 5.000 és 19.999 közötti lakosú település esetében a következők:

- Ifjúsági közösségi tér biztosítása*
- Ifjúsági információs pont működtetése*

Az ifjúsági közösségi tér funkciója:

A gyerekek és a fiatalok közösségi tevékenységének, szabadidejük hasznos eltöltésének, az ifjúsági közösségek és ifjúsági szervezetek működésének, valamint programjaik megvalósításának keretét biztosítja.

Szolgáltatási körébe tartozik többek között a helyi ifjúság igényei szerinti kulturális, szabadidős programok szervezése; az ifjúsági közösségek kialakulását és fejlődését elősegítő tevékenység folytatása; az ifjúság testi és lelki egészségét veszélyeztető jelenségekkel kapcsolatos megelőző, figyelemfelhívó programok szervezése; a hátrányos helyzetű gyermekeket és fiatalokat segítő programok szervezése.

Koncepciónk „ A megvalósítás eszközei” című fejezete ezen feladatokat is tartalmazza.

Az Ifjúsági információs pont funkciója:

A gyerekek és a fiatalok korosztályi sajátosságainak, szükségleteinek megfelelő információ elérhetőségét biztosító szolgáltatás.

Az információs pont a külön jogszabályban meghatározott területek vonzásában információgyűjtést és információszolgáltatást végez; biztosítja az országos ifjúsági szolgálat által létrehozott és karbantartott ifjúsági adatbázishoz történő hozzáférés lehetőségét.

Az információs pont szolgáltatása megszervezhető az ifjúsági közösségi tér keretében.

Tevékenysége ellátása során együttműködik az ifjúság speciális élethelyzetével kapcsolatban tájékoztatási és tanácsadási feladatkörrel rendelkező más intézményekkel, szervezetekkel.

„A megvalósítás eszközei” című fejezet szintén részletezi ezeket a feladatokat.

Ezen két, törvény által előírt feladat kistérségi társulásban történő ellátásáról Majosháza és Délegyháza községek polgármestereivel felvettük a kapcsolatot, a tárgyalások megkezdődtek.

A 2004.évi CVII. Törvény 2§ (1) bekezdése „s)ifjúsági szolgáltatások” ponttal egészül ki.

2005. őszére mindkét település elkészíti saját ifjúsági koncepcióját, felméri a korosztály helyzetét, igényeit.

A három település összefogásáról, társulásáról ebben a témában ez év októberében lehet egyeztetni a konkrét elképzeléseket.

A megvalósítás eszközei

Szükséges feltételek:

- *Ifjúság segítő tevékenység*
- *Hely*
- *Szervezeti forma*
- *Kommunikációs csatornák*
- *Az ifjúság szakértelmének bevonása*
- *A fiatalok településen való megtartása (gyermek elhelyezés, lakáshoz jutás, önkormányzati telek biztosítása)*
- *Ifjúsági bűnmegelőzési lépések*

Az előző oldalakon leírtak alapján szükséges ifjúságsegítő tevékenység megkezdése a városban.

Az erre megfelelő szakember fiatalkorú, mivel ez elvárás a fiatalok részéről.

Az ifjúságsegítő munkája a következőkben kell, hogy megnyilvánuljon:

- *pedagógiai tevékenység*
- *mentálhigiénés segítségnyújtás*
- *művelődésszervezés*
- *információ szolgáltatás.*

A város ifjúsági létszáma indokoltá teszi, hogy ezt főállású munkakörben töltsen be egy személy.

A Hely kérdése is nagyon fontos. Biztosítani kell egy termet, szobát, pincét, házat... Valamit, ami önkormányzati tulajdon vagy amit bérbe lehetne venni erre a célra.

Leginkább alkalmas erre jelen pillanatban a Művelődési Ház lenne.

Itt megoldható lenne az ifjúsági iroda működtetése is, valamint biztosítani lehetne egy helyiséget – akár a régi pince klubot- a fiataloknak, ahol találkozhatnának, őket érdeklő előadásokat, beszélgetéseket lehetne szervezni a részükre, stb.

Ezen a helyen egyidejűleg meg lehetne valósítani az Ifjúsági törvényben előírt ifjúsági információs pont működtetését is, illetve a Művelődési Ház megfelelné az ifjúsági közösségi tér törvényi elvárásainak.

Mindezekhez azonban kell valamiféle szervezetség.

(Például, hogy legyen kivel tárgyalni a pincehelyiség átadásáról, felügyeletéről.)

Mindenképpen kell egy civil szervezetet alapítani a fiatalság összefogására. Mivel azonban jövedelemmel nem rendelkező fiatalokról van szó - akik egyelőre sem az ügyintézésben, sem a jogi ismeretekben nem járatosak – nem tudnák megalapítani és működtetni ezt a szervezetet.

Megfontolandó lenne egy olyan civil szervezet, amiben természetes és jogi személyek is vannak. Így lehetne az önkormányzat is tag és adhatná az infrastruktúrát a szervezet működtetéséhez.

A cél persze az lenne, hogy idővel teljes egészében a fiatalok működtessék a szervezetet.

A „49.Szerinted kellőképpen képviseli –e a település önkormányzata a fiatalok jogait?” kérdésre a válaszadók 10% mondta, hogy elégedett az önkormányzat tevékenységével. 63 % azonban azt felelte, hogy nem igazán foglalkoznak a korosztályt érintő kérdésekkel, 23% szerint pedig egyáltalán nem veszik figyelembe a fiatalokat.

A Kérdőív „58.Szükségesnek tartod egy, az önkormányzathoz kapcsolódó csoport létrehozását, mely a fiatalok érdekeit képviselné a település döntéseiben?” kérdésére a válaszadók 87 %-a mondta, hogy „Igen, szükség van egy ilyen csoportra”.

A következő kérdés „59. Ha lehetőség nyílna, részt vennél a település önkormányzó munkájában, hogy a fiatalok helyzetén ezáltal is segíthess?”

Itt majdnem fele-fele arányban nyilatkozták, hogy aktívan közreműködnének, illetve, hogy nem. A megkérdezettek fele tehát hajlandó lenne tenni is valamit a cél érdekében.

Felmerül a kérdés, hogy ha a megszólított fiatalok ilyen aktívak, akkor miért nem kezdtek el már eddig is szerveződni?

A válasz, hogy életkori sajátosságukból adódóan nem képesek rá. Ugyanakkor kis segítséggel fantasztikus energiák szabadulnak fel belőlük. Az akadályok, amelyek eddig önszerveződésük útjában álltak, a következők:

- információ hiánya*
- önbizalom hiánya, amely egyben a kompetencia érzésének a hiánya is*
- kezdeményező és segítő tevékenység hiánya*
- az őket célba vevő fogyasztási manipuláció nyomása, mely a passzivitást és az önállótlanlanságot erősíti.*

Ezek az akadályok azonban legyőzhetőek. Itt jön be az ifjúságsegítő szerepe, aki segítséget tud nyújtani.

Szükség van tehát az ifjúság érdekképviselőjének legitimációjára. Létre kell hozni egy – a pályázatban is említett, és a referensi munka megkezdésekor is kezdeményezett – Ifjúsági platformot. Az aktív közreműködőket fel kell kutatni és ki kell nevezni a platform tagjait. Bár a korosztállyal közvetlenül foglalkozó szervezetek ezt nem igényelték – mint arról a korábbiakban szóltunk – a helyi fiataloknak van erre igényük.

Azoknak, akik nem tartoznak az érintett szervezetek egyikéhez sem. A többséget ők alkotják, hiszen a 2054 főből csak maximum 250 lehet tagja a három szervezet valamelyikének.

Amikor erre megéri a helyzet, meg kell találnia az Ifjúsági platform helyét az önkormányzat döntési mechanizmusában.

A kommunikációs csatorna is fontos feltétel.

Az ifjúság a társadalmon belül önálló szubkultúrával bíró speciális csoportként létezik. A korosztály jellemzője, hogy informális csoportokra, baráti társaságokra tagolódik. Mindezekből következik, mind a korosztályn belül, mind a társadalom többi rétegével való kommunikációban nehézségek vannak.

Szükség van tehát a kommunikációs csatornák tudatos építésére, valamint a korosztály képviselőinek lehetőséget kell adni a helyi újságban való publikálásra, esetleg ifjúsági oldal szerkesztésére.

A fiatalok rendkívül sokféle, magas színvonalú és új stúdiumot végeznek.

Fontos lenne a szellemi kapacitásuk, kreativitásuk, szaktudásuk bevonása az önkormányzati munkába.

Célszerű lehet egy „Ifjúsági Szaknévsor” létrehozása. Ebben összegyűjthetők lennének a településen élő, különböző szaktudású fiatalok, valamint diplomamunkaként egy sor, az önkormányzat számára fontos tanulmány töredék áron elkészíthető lehetne általuk.

Meg lehetne alakítani a „Mindentudás helyi egyetemét”.

A fiatalok körében igény mutatkozik a különböző témájú előadások, bemutatók szervezésére. Az „Ifjúsági szaknévsor” segítségével fel lehetne kutatni a városban élő, adott témában kompetens fiatal, és őt felkérni az előadásra.

A Kérdőívben a válaszadók 63%-a nyilatkozott úgy, hogy leendő családjával Dunavarsányon kíván letelepedni, 23 % még nem tudja, hogy itt kíván-e élni és 8 % teljesen elzárkózott attól, hogy itt éljen a családjával.

A fiatalok településen való megtartása, településükhöz való lojalitása azonban nagymértékben függ a helyi szociális lehetőségektől : a kedvezményes telekhez jutástól bölcsődéig.

Erre igény is mutatkozik.

Célszerű lenne kidolgozni egy olyan konstrukciót, mely lehetőséget nyújt a fiataloknak önkormányzati telekhez jutáshoz.

Például: Ha az önkormányzat rendelkezik építési telkekkel, akkor felkeresi az adott évben a városban házasságot kötő, itt állandó lakcímmel rendelkező fiatal házasságokat, hogy igényelnek-e önkormányzati építési telket vagy sem. Ha igen, nyilatkozzanak arról, hogy azt saját részükre lakóépülettel beépítik, illetve nem továbbértékesítés céljából veszik meg. Akik igénylik, azoknak kedvezményes hitellel rendelkezésükre lehetne bocsátani a területet.

A mai telekárak mellett ez már nagy segítség lenne ahhoz, hogy el tudjanak indulni a saját lakás, a saját otthon megteremtésének útján.

Egy másik lehetőség lehetne, hogy az önkormányzat bérlakásokat építene fel, és azokat hirdetné meg a fiatal házasságok között. Az ebből befolyt bérleti díj az Önkormányzatnak állandó bevételt jelenthetne és a fiatal házasságoknak is egy újabb lehetőség lenne az önálló életkezdéshez.

A következő kérdés a kisgyermek elhelyezése.

A városban a bölcsőde kialakítása évek óta akadályokba ütközik.

Átmeneti megoldásként érdemes lenne kialakítani valahol – akár a Művelődési Házban – egy „Gyermekmegőrző szolgálatot”. Ide beadhatnák a gyermeküket az anyukák, ha olyan elintézni valójuk van, ahová a picit nem tudják magukkal vinni.

A célnak megfelelő higiénias elvárásokat részben teljesítené a Művelődési Ház. Tisztasági festéssel, a konyha bővítésével, gyerekmosdók felszerelésével és szakképzett gondozókkal meg lehetne oldani ezt a kérdést.

A bűnmegelőzés területén számos tenni valót találhatunk.

Célirányosan erre a témára készült felmérést kell készíteni a korosztály körében. Ennek leginkább az alkohol és drogfogyasztásra kell irányulnia.

Meg lehetne szervezni a rendőrség ezzel kapcsolatos előadását, drogprevenációs témájú kiállítást. A gyermek és fiatalkori bűnözés megelőzését, alkohol-és drogprevenációt szolgáló programokat lehetne rendezni. Ezek anyagi támogatásában be lehetne vonnia civil szféra mellett a helyi vállalkozókat is.

Ezek a rendezvények, előadások leghatékonyabban a Városnapok keretein belül valósulhatnának meg.

Erősíteni kell a felvilágosító propaganda tevékenységet, a helyi médiában rendszeressé kell tenni a megelőző, felvilágosító cikkeket. Tájékoztatni kell az ifjúságot arról is, hogy probléma esetén kihez fordulhatnak.

Annak érdekében, hogy csökkenjen a kallódó fiatalok száma, sokszínű kisebbségi, kulturális, sport környezet és természetvédelmi politikát kell folytatni.

Támogatni, gazdagítani kellene a közművelődési intézmény, a kisebbségi önkormányzatok és a sportintézmények azon programjait, amelyek a szabadidő hasznos eltöltését széleskörűen biztosítanák a fiatalok számára.

Támogatni kellene a biztonságnövelő rendőrségi programot, a D.A.D.A.-t (Dohányzás, Alkohol, Drog, AIDS).E program a gyerekeket önmagukon keresztül védi meg s számukra veszélyt jelentő dolgoktól, oly módon, hogy attitűdöket, viselkedési normákat ajánl, mindig az adott korosztályra szabott szinten. Szituációs játékokon, gyakorlatokon keresztül ad a gyerekeknek használható, problémamegoldó viselkedési elemeket, amelyeket a fiatalok személyiségükben építve szinte sajátjukként tudnak majd használni, ha arra szükség mutatkozik.

A megvalósítás lépései

Tevékenység	Felelős	Finanszírozás	Határidő
Ifjúságsegítés megkezdése	Önkormányzat : a lehetőség megkeresésére	Képviselő testület: Pénzügyi forrás biztosítása	2005.szeptember
Helyszín	Önkormányzat: Hely kijelölése Képviselő testület: szerződés feltételei		2005. szeptember
Ifjúsági platform létrehozása	Maguk a fiatalok az őket segítő felnőttekkel	Civil összefogás	2005. szeptember
Az Ifjúsági platform legitimálása	Képviselő testület KOKIS Bizottság		2005. szeptember
Kommunikációs csatornák kiépítése	Maguk a fiatalok A helyi lap szerkesztője: helyi biztosítás az újságban		2005. szeptember
„Ifjúsági szaknévsor”	Ifjúsági platform		2005. december
„Mindentudás helyi egyeteme”	Ifjúsági platform		2005. szeptembertől folyamatosan
Önkormányzati telekhez jutás	Önkormányzat Képviselő testület	Képviselő testület: Pénzügyi forrás biztosítása	2006. január
Önkormányzati bérlakás program	Önkormányzat Képviselő testület	Képviselő testület: Pénzügyi forrás biztosítása	2006. január
„Gyermekmegőrző szolgálat”	Önkormányzat Képviselő testület	Képviselő testület: Pénzügyi forrás biztosítása	2006. január
A bűnmegelőzési szolgálat feladatok	Önkormányzat Képviselő testület Oktatási-nevelési intézmények Közművelődési intézmény Helyi média Ifjúsági platform Rendőrség Közzetű orvosok	Képviselő testület: Pénzügyi forrás biztosítása Civil és vállalkozói szféra anyagi támogatása	2005. szeptembertől folyamatosan

Zárszó

A koncepcióban megfogalmazott célok és feladatok megvalósítása csak hatékony együttműködés keretében képzelhető el, idő és pénzigényes munka.

E munka megkezdése, megvalósítása közös érdekünk, hogy egy egészségesebb generáció nevelkedjen fel, és egy jobb, biztonságosabb társadalmi környezetben éljünk.

A megvalósításhoz minél hamarabb hozzá kell látnunk annak érdekében,

- hogy minden dunavarsányi fiatalnak egyenlő esélye legyen arra, hogy a társadalom értékes tagjává váljék,*
- hogy napi problémáira, nehézségeire megoldást és segítséget kapjon*
- és hogy itt tartsuk a dunavarsányi fiatalokat városunkban.*

2005. június

Ancsin László
Jegyző

Venczel Éva
Polgármester

Mellékletek

- 1. Kérdőív minta***
- 2. A Képviselő testület határozata***